

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет/інститут психології

Кафедра філософії, соціології та релігієзнавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Логічні і методологічні проблеми філософії науки

Освітня програма: Філософія

Спеціальність: 033 Філософія

Галузь знань: 03 Гуманітарні науки

Затверджено на засіданні кафедри філософії,
соціології та релігієзнавства
Протокол № 1 від “29” серпня 2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Логічні і методологічні проблеми філософії науки
Освітня програма	Філософія
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	033 Філософія
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Освітній рівень	Перший (бакалаврський)
Статус дисципліни	Вибіркова
Курс / семестр	Четвертий. Перший.
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 12 год. Семінарські заняття – 18 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	Українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	d-learn.pro

2. Опис дисципліни

<p><i>Метою</i> викладання навчальної дисципліни «Логічні і методологічні проблеми філософії науки» є ознайомлення студентів з логічними основами і методологічними засобами філософського аналізу наукової теорії.</p> <p><i>Завданнями</i> дисципліни є: вивчення логіки і методології наукового пізнання, загальної і спеціальної філософії науки.</p> <p>У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен <i>знати</i>: принципи логічного і методологічного аналізу наукових теорій, їхній світоглядний зміст, закономірності розвитку внутрішньої і зовнішньої історії науки.</p> <p>У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен <i>вміти</i>: проводити логічний, методологічний, аксіологічний тощо аналіз наукових теорій і систем.</p>
<p style="text-align: center;">Компетентності</p> <p>ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.</p> <p>ЗК 3. Здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 4. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>СК6. Здатність викладати міркування послідовно, логічно, систематично та аргументовано.</p> <p>СК7. Здатність аналізувати міркування та робити ґрунтовні смислові узагальнення, висновки.</p> <p>СК12. Здатність дотримуватися в професійній діяльності норм інтелектуальної доброчесності.</p> <p>СК13. Здатність брати участь у наукових та прикладних дослідженнях у галузі філософії.</p> <p>СК14. Здатність брати участь в інтелектуальних дискусіях на засадах діалогу, відкритості й толерантності.</p>
<p style="text-align: center;">Програмні результати навчання</p> <p>РН10. Мати навички реферування, систематизованого огляду та порівняльного аналізу філософської та загальнонаукової літератури.</p> <p>РН11. Вміти аналізувати міркування та робити ґрунтовні смислові узагальнення, висновки.</p> <p>РН12. Вміти викладати власні міркування послідовно, логічно, систематично та аргументовано.</p> <p>РН13. Критично оцінювати власну позицію та знання, порівнювати і перевіряти отримані результати.</p> <p>РН15. Мати навички ведення інтелектуальних дискусій на засадах діалогу, відкритості й толерантності.</p> <p>РН17. Мати навички участі в наукових та прикладних дослідженнях у галузі філософії.</p> <p>РН18. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її,</p>

впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Логіка науки	Визначення логіки науки. Логіка пояснення і розуміння. Логіка побудови і перевірки гіпотез. Логіка зв'язку емпіричного і теоретичного рівнів знання. Логічні форми розвитку знання.	Питання до семінарського заняття Праці для розгляду та обговорення на семінарі
2.	Методологічний аналіз наукової теорії	Становлення методологічного аналізу. Взаємодія власних і невластивих підстав теорії. Особливості аналізу мови теорії.	Питання до семінарського заняття Праці для розгляду та обговорення на семінарі
3.	Гносеологія, епістемологія і філософія науки	Поняття і предмет гносеології, епістемології та філософії науки. Пізнання, його складові, рівні, форми та можливості. Знання як передумова і результат пізнання. Наукове пізнання і знання, його рівні та методи. Проблема істини у науковому пізнанні.	Питання до семінарського заняття Праці для розгляду та обговорення на семінарі
4.	Філософія лінгвістики, метематики і логіки	Поняття і предмет філософії лінгвістики. Теорія референції. Теорія мовленнєвих актів. Поняття і предмет філософії математики. Онтологія множин і функціональний аналіз. Поняття і предмет філософії логіки. Головні парадигми формальної і неформальної логіки.	Питання до семінарського заняття Праці для розгляду та обговорення на семінарі
5.	Філософія фізики, біології та медицини	Поняття і предмет філософії фізики. Філософський аналіз основ механіки. Поняття і предмет філософії біології. Теорія еволюції як основа біології. Поняття і предмет філософії медицини. Філософські основи теорії патології	Питання до семінарського заняття Праці для розгляду та обговорення на семінарі
6.	Головні концепції філософії науки	Філософія науки Людвіга Вітгенштайна. Теорія критичного раціоналізму і фальсифікаціонізму Карла Попера. Раціональна реконструкція науки Імре Лакатоса. Модель розвитку науки Томаса Куна. Методологічний анархізм Пола Фейерабенда.	Питання до семінарського заняття Праці для розгляду та обговорення на семінарі Тести

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Семінарські заняття	50
Тести	50
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навчальн	Навчальні тижні	Разом

ої роботи	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Семінарські заняття			10			10			10			10			10			50
Тести													50					50
Всього на тиждень			10			10			10			10		50	10			100

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Система дистанційного навчання університету
<ol style="list-style-type: none"> 1) Гнатюк Я.С. Некласична логіка. Івано-Франківськ: Симфонія форте. 2014. 192 с. 2) Гнатюк Я.С., Рхоман Б.М. Філософія освіти і науки. Методологічні та теоретичні проблеми філософії: навч. посібн. Івано-Франківськ: Симфонія форте. 2018. 116 с. 3) Гнатюк Я.С. Аналітика філософії: навч. посібн. Київ: Кондор. 2020. 236 с. 4) Лозко Г. Філософія науки: конспект лекцій для аспірантів. Тернопіль: Мандрівець, 2011. 48 с. 5) Мельник В.П. Філософія. Наука. Техніка: Методолого-світоглядний аналіз. Львів: Видавн. центр ЛНУ ім. І. Франка. 2010. 589 с. 6) Морська, Н. Філософія науки: навчально-методичний посібник для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти. Тернопіль: ТНПУ ім. В. Гнатюка. 2022. 92 с. 7) Петрушенко, В. Л. Філософія і методологія науки: навчальний посібник. Львів : Вид-во Львів. політехніки. 2016. 181 с. 8) Ратніков, В. С. Історія та філософія науки: хрестоматія : навчальний посібник для студ. вищ. навч. закл. III–IV рівнів акредитації. Вінниця: Нова Книга, 2009. 416 с. 9) Чуйко В.Л. Рефлексія основоположень методології філософії науки. Київ: Центр політ. філософії, 2000. 250 с. 	

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра філософії, соціології та релігієзнавства Вул. Т. Шевченка, 57, Гуманітарний корпус, Факультет психології, каб. 503, телефон: +380342596015; сайт: https://kfsr.pnu.edu.ua/ ; електронна адреса: kfsr@pnu.edu.ua
Викладач (і) Гостьові лектори	Гнатюк Ярослав Степанович
Контактна інформація викладача	jaroslav.gnatiuk@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Не допускається передавання паролю до свого облікового запису до системи дистанційного навчання
Пропуски занять (відпрацювання)	Допускається пропуск одного семінарського заняття без відпрацювання. За наявності більшої кількості пропущених семінарських занять або невиконаних тестових завдань

	необхідно відпрацювати їх шляхом усної відповіді по відповідній темі або написання тесту. Відпрацювання проводяться в межах консультацій (не пізніше одного тижня після пропущеного заняття).
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	На період дії військового стану допустиме відхилення від дедлайнів в розумних межах
Невідповідна поведінка під час заняття	Невідповідною поведінкою вважається будь-який вид паління в приміщеннях університету, поява в стані наркотичного чи алкогольного сп'яніння, публічна лайка, вияви ксенофобії, расизму, інші різновиди нетерпимості.
Додаткові бали	При бажанні студента підвищити підсумкову оцінку пропонується виконання індивідуального завдання – ідентифікація техніки чи механізму меморіалізації за кінематографічним епізодом.
Неформальна освіта	Студент самостійно обирає джерела для підготовки до семінарських занять (єдиного підручника немає), допускається відхилення від змісту лекційного курсу

Викладач

Гнатюк Я.С.